

Ochrona Warstwy Ozonowej

2016-09-16

16 września obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Ochrony Warstwy Ozonowej. Celem wydarzenia jest podkreślenie znaczenia ochrony warstwy ozonowej, która chroni Ziemię i życie na niej, przed nadmiernym promieniowaniem słonecznym.

Jest to coroczne święto ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ (Organizacja Narodów Zjednoczonych) 19 grudnia 1994 r., w rocznicę podpisania Protokołu Montrealskiego z 1987 r. dotyczącego substancji zubożających warstwę ozonową. Polska od 11 listopada 1990 r. jest Stroną Konwencji Wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej i Protokołu Montrealskiego.

Warstwa ozonowa jest cienką powłoką gazową, która stanowi barierę chroniącą atmosferę przed nadmiernym działaniem szkodliwego promieniowania nadfioletowego. W wyniku zanieczyszczeń tej powłoki przez związki chemiczne np. freony, powstaje dziura ozonowa czyli zjawisko ubytku ozonu w ozonosferze.

Ozon to gaz, który pochłania promieniowanie ultrafioletowe, więc jest niezwykle potrzebny. Jednak sama jego obecność bywa bardzo niebezpieczna. Pojawienie się nadmiaru ozonu na ulicach większych miast oznacza pojawienie się smogu, który może powodować choroby układu oddechowego. Dziura ozonowa ulega rocznym zmianom - najmniejsza jest w marcu, gdy na Antarktyce rozpoczyna się jesień, a największe rozmiary osiąga zawsze we wrześniu, gdy rozpoczyna się wiosna i spod topniejącego lodu wydobywają się olbrzymie ilości gazów, głównie metanu, który również jest najsilniejszym gazem cieplarnianym, powodującym globalne ocieplenie klimatu.

Konwencja Wiedeńska zobowiązuje przede wszystkim do prowadzenia systematycznych pomiarów zawartości ozonu w atmosferze oraz pomiarów promieniowania ultrafioletowego Słońca. Polska spełniając wymagania Konwencji realizuje w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska następujące badania:

- pomiary całkowitej zawartości ozonu w atmosferze i pionowego rozkładu ozonu,
- wyznaczenie pól całkowitej zawartości ozonu nad Europą na podstawie danych satelitarnych,
- pomiary natężenia promieniowania ultrafioletowego.

Wyniki pomiarów są przekazywane na bieżąco do centrów międzynarodowych. Na swoich stronach [Główny Inspektorat Ochrony Środowiska](#) publikuje corocznie [opracowania wyników pomiarów wraz z analizą sytuacji](#), oraz w miesiącach letnich [prognozę indeksu UV](#), który jest miarą intensywności promieniowania ultrafioletowego.

